

VEDIAU

Numèro 29 · Març 2023 · www.unitatdaran.org

Es objectius de Maria Vergés coma candidata d'UA a sindica d'Aran
**"CONSOLIDAR ER AUTOGOVERN D'ARAN E SEGUIR
PLAÇANT AS PERSONES EN CENTRE DES POLITIQUES"**

UNITAT D'ARAN, ER UNIC PARTIT DAMB INFLOÈNCIA DEHÒRA D'ARAN

Actualauments, Unitat d'Aran ei er unic partit aranés qu'a capacitat d'infloència dehòra dera Val d'Aran, autan en Catalunya coma en Estat Espanhòl.

Actualmente, Unitat d'Aran es el único partido aranés que tiene capacidad de influencia fuera del Valle de Aran, tanto en Catalunya como en el Estado Español.

Gràcies ad açò auem arthenhut compromisi istorics des govèrns autonomic e estatau.

Gracias a ello hemos conseguido compromisos históricos de los gobiernos autonómico y estatal.

ACUERDO HISTÓRICO CON EL ESTADO PARA LA MEJORA DE LA N-230

Unitat d'Aran ha conseguido en los últimos meses el compromiso del Ministerio de Transportes, Movilidad y Agenda Urbana para desarrollar una serie de acciones de mejora de la N-230, consensuadas con los territorios afectados.

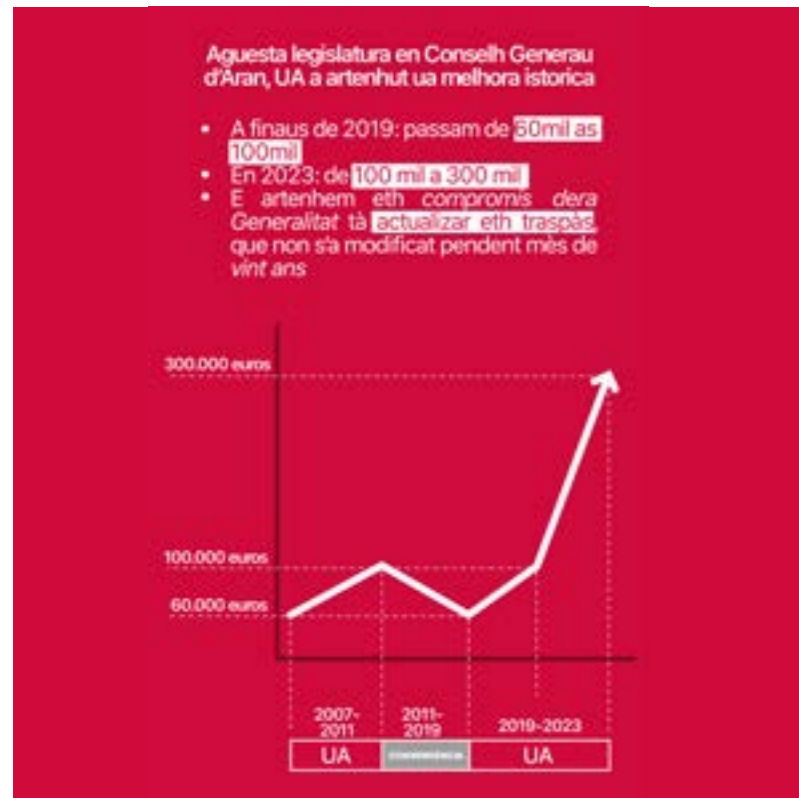
Tras meses de trabajo y gracias a la colaboración del Secretario General para el Reto Demográfico, Paco Boya, en el gobierno del estado, Unitat d'Aran ha logrado hacer llegar las necesidades del Valle de Aran a los responsables estatales.

Tras más de 20 años sin inversión en la mejora de la N-230, el Gobierno ha anunciado un contrato de servicios para la redacción del proyecto de acondicionamiento de esta vía con tramos de tres carriles entre Benabarre y Sopeira, se ha licitado el proyecto de mejora del tramo de la boca norte del Túnel hasta Vielha, y se ha hecho pública también la aprobación del estudio informativo "Acondicionamiento de la N-230 en su tramo de Sopeira a la boca sur del Túnel de Vielha".

MELHORA ISTORICA DES RECORSI TAR ARANÉS

Eth govèrn d'UA en Conselh Generau d'Aran a arthenhut, per prumèr viatge ena istòria, melhorar de manèra importanta es recorsi entar aranés, dempús de mès de vint ans sense qu'aguesta competència s'avesse actualizat ne metut ath dia.

COMPROMÍS DE LA GENERALITAT PER A LA MILLORA DE LA C-28

Unitat d'Aran ha aconseguit que els pressupostos de la Generalitat per a 2023 contemplin una partida d'1 milió d'euros per a la redacció del projecte de millora de la C-28. Ja fa uns mesos que la síndica d'Aran va acordar la Generalitat iniciar els treballs per abordar de manera conjunta les possibles milloras per la C-28 al seu tram entre Vielha i Naut Aran i impulsar també una Agenda de Mobilitat Sostenible de la Val d'Aran que permeti al nostre territori avançar a un model de desenvolupament més sostenible i que sigui també un element potenciador de la nostra economia.

Planvolut, planvoluda

Coma sabes, aguesta a estat ua **legislatura fòrça complexa**, sense dubte era mès complexa dera nòsta istòria recenta. Auem estat ath capdauant des institucions en tot hèr front a ua **pandemia e ua crisi sanitària e social sense precedents**, ath temps qu'auem mantengut es servicis publics en foncionament e auem trabalhat entà non deishar ad arrés endarrèr, e pogui dider-vos que **sò fòrça orgullosa deth trabalh que, autan en Conselh Generau coma enes ajuntaments aranés, es òmes e hemnes d'Unitat d'Aran auem amiat a tèrme**, demostrant qu'èm **capables** de gestionar e afrontar rèptes de grana magnitud e de hè'c damb **rigor e compromís**.

Totun, es circumstàncies tanben mos an impedit mèter en marcha totes aqueres iniciatives e projectes qu'auiem previsti e qu'an demorat arturadi. Mès, ath delà d'açò, **i a un motiu fonamentau** que me posse a presentar-me coma candidata: **trabalar tà consolidar er autogovèrn aranés** coma unica garantia entà qu'era ciutadania d'Aran compde damb es **recorsi e servicis publics** que merite e sus es qu'auem de poder **gestionar e decidir** damb autonomia.

Es **rèptes** qu'era Val d'Aran a d'afrontar de manèra immediata son **nombrosi**: era adaptacion ath **cambi climatic**, era **diversificacion economica**, era **transicion energetica** e era gestion des nòsti **bòsqui** (damb eth risc d'**incèndis de sisau** generacion), era **atencion e suenh** as persones, era retencion deth **talent joen**, er impuls dera **innovacion**, era superviuença dera nòsta **lengua e cultura**, eth modèl de **desvolopament territorial** e er accès ar **abitatge** en son, dilhèu, es mès destacadi. Uns rèptes que, en definitiva, mos hèn a saber qu'era **gestion publica ei, e serà, tanben era gestion dera incertesa**. Aquera ei era nòsta grana contrincanta, e damb aqueth objectiu, eth gestionar-la e afrontar-la entath futur, ei damb eth que me presenti.

Pendent tota era **mia trajectòria personau e professionau** è sajat tostemp de dar çò de melhor de jo en favor d'un **projecte comun**, e ac è hèt damb eth **compromís e leiautat** que seguirè mantenguent damb aguesta tèrra e damb tota era sua gent, age neishut a on age neishut. Me presenti perqué voi contribuir a **crear valor ena nòsta societat** e ac voi hèr amassa damb toti **vosati e vosates**, e damb toti aqueri que me volguen acompanyar. Ac hèsqüi dera man tanben d'aqueres persones que seran ath mèn costat en aguesta candidatura e qu'an demostrat tanben sobradaments era sua **determinacion, capacitat e voluntat de servir ath país e ara sua gent**. Perque, coma ditz eth provèrvi, "se camines solet, arribaràs deprèssa, mès, se camines acompanyat, arribaràs luenh".

Corauents,

Maria Vergés

QUI EI MARIA VERGÉS?

Maria Vergés a 44 ans e ei **enginhèra tecnica forestau** pera Universitat de Lleida. A estudis de post grad en "**Competències emocionaus enes organizacions**" pera UdL e en "**Organizacion e gestion d'empreses culturaus**" pera UOC.

Vergés ei **membre actiu de diuerses associacions culturaus** d'Aran e **directora dera corau** "Quate Sons". Atau madeish a participat activament en **entitats socials** coma era AECC – **Associacion Contra eth Càncer**, ena qu'a collaborat coma **volontària** pendent ans enes colònies entà mainatges damb càncer qu'era associacion organize en Aran. A trabalhat coma **enginhèra per compde pròpri**, atau coma **traductora d'aranés e professora de musica**. Ena legislatura de 2007 a 2011 siguec **cap de cultura e politica lingüística** deth Conselh Generau e ena passada, siguec **còsso der Ajuntament de Vielha e Mijaran**. D'ençà d'octobre de 2020 ocupe eth cargue de **Sindica d'Aran**, dempús d'auer estat **vicesindica prumèra** ath capdauant dera sanitat aranés en inici dera legislatura.

“Consolidar er autogovèrn aranés e seguir plaçant as personas en centre des politiques”

Es objectius de Maria Vergés coma candidata d'UA a sindica d'Aran

Eth passat mes de hereuèr, era militància d'Unitat d'Aran t'escuelhec coma candidata a sindica d'Aran, en tot préner eth relhèu de Paco Boya que pendent 25 ans a estat candidat d'aguest partit. Qué t'a impulsat a acceptar aguest rèpte?

Donc, tot e que non ac pogue semblar, aguesta a estat ua decision qu'è meditat fòrça. Totun, ara fin è dat eth pas per diuèrsi motius: eth primèr perque sò convençuda que, s'era Val d'Aran a bèra oportunitat d'auer un futur, e un present, ei per qu'auram estat capables de **consolidar eth nòste autogovèrn**, coma unica garantia de poder gestionar-mos e decidir de manèra autonòma, e voi contribuir a hè'c possible, **creant valor ena mia societat**. Mès tanben sò aciu pr'amor qu'aguesta a estat ua legislatura fòrça complèxa, era mès complèxa dera nòsta istòria recenta, e son fòrça es projèctes e accions qu'an demorat per hèr e qu'eth país a de besonh, sustot entà **melhorar era qualitat de vida dera ciutadania d'Aran**, coma pòt èster era remodelacion der Espitau Val d'Aran, eth projècte de **gestion forestau e transicion energetica** o arténher **traspassi** tant importants coma es que hèn referéncia as **politiques de viuenda**.

Coma dides, aguesta a estat era legislatura mès complèxa dera istòria recenta d'Aran. Tu as estat ath capdauant dera sanitat aranesa pendent era crisi dera COVID-19, coma valòres aguesta gestion?

Jamès auessem dit qu'auriem de viuer ua situacion d'aguesta gravetat e magnitud. Non a estat bric fàcil, sustot perqué arrés ère premanit entà quauquarren atau. Totun, a despièch des dificultats, creigui sinzèrament qu'auem amiat a tèrme ua **bona gestion d'aguesta crisi**.

En primèr lòc gràcies ath **trabalh des professionaus**

publics qu'an afrontat aguesta crisi damb ua professionalitat impecabla, e dempús, perqué er hèt d'auer **competéncias en aguest encastre** mos a permetut actuar de manera dirècta e rapida sense deishar ad arrés endarrèr. Sò fòrça orgullosa, e non ei immodèstia, deth trabalh que, autan en Conselh Generau coma enes ajuntaments aranesi, es òmes e hemnes d'Unitat d'Aran auem amiat a tèrme, demostrant qu'èm capables de gestionar e afrontar rèptes de grana magnitud e de hè'c damb rigor e compromís.

Quines son es linhas estrategiquas que plantege Unitat d'Aran entà afrontar es rèptes de futur dera Val d'Aran?

Pensi que i a tres àmbits clau enes qu'ei de besonh desvolopar es politiques de besonh entà hèr front as rèptes presents e futurs qu'auem per endauant: era **atencion as personas**, qu'es personas siguen en centre des politiques; eth **desvolopament territorial**, partint dera basa dera sostenibilitat autan ambientau, coma economica, territorial e umana e finauments, era **consolidacion der autogovèrn d'Aran**. En aguesti èishi s'an de plantejar es solucions as rèptes coma era adaptacion ath cambi climatic, era diversificacion economica, era transicion energetica e era gestion des nòsti bòsqui, tà resudisr eth risc d'incèndis de sisau generacion, era retencion deth talent joen, er impuls dera innovacion, era superviuença dera nòsta lengua e cultura o er accés ar abitatge. E tot açò, en tot tier en compde qu'era gestion publica ei, e serà, tanben era gestion dera incertesa en un mon cada viatge mès cambiant.

Eth Conselh Generau d'Aran ei era maxima institucion d'autogovèrn d'Aran, quini son es principaus desafiaments que considères qu'a per endauant?

Eth 19 de hereuèr auec lòc era presentacion oficiau de Maria Vergés coma candidata d'UA a sindica d'Aran enes pròplèu eleccions deth 28 de mai. Un acte en qu'assistiren ua ueitantia de personas e que compdèc, entre d'auit, damb era participacion deth secretari d'organizacion d'UA e candidat a alcalde de Naut Aran, Marc Tarrau, eth president dera deputacion de Huesca, Miguel Gracia, eth secretari de politica municipau deth PSC, Joaquín Fernández, eth president d'UA e secretari generau der Estat entath Rèpte Demografic, Paco Boya.

N'i a un de basic, qu'ei eth de **consolidar-se**. E tad aquerò ei de besonh qu'era Lei d'Aran se desplegue definitivaments. Dempús de trenta tres ans sonque auem arthenhut qu'aguesta lei, que definís eth nòste àmbit competenciau, s'age desplegat sonque un trenta per cent. Per tant, **augmentar eth nòste autogovèrn e he'c damb es recorsi de besonh**, atau coma desvolopar es politiques que permeten qu'es personas que viuen en Aran ac hèsquen damb qualitat de vida e oportunitats ei eth mèn objectiu.

Perqué ei important eth desplegament dera Lei d'Aran?

Coma digui, era **Lei d'Aran** ei eth marc que definís quines son es nòstes competéncias e exercir aquestes competéncias, damb recorsi e capacitat, ei çò que garantis aguesta qualitat de vida dera que parli. Aguesta Lei siguec reformada en 2015, totun encara non i a cap mecanisme que garantisque eth sòn desplegament e i a quauqui aspèctes dera madeisha qu'aurien de reformar-se entà adaptar-se ara realitat deth país e as besonhs dera nòsta societat.

Damb mès hemnes qu'òmes ath capdeuant dera sindicatura, era Val d'Aran ei ua excepcion ara norma en matèria d'igualtat. Ei important qu'es hemnes s'impliquen ena gestion publica?

Ei important qu'es hemnes s'impliquen. En politica e en toti es àmbits dera societat. Es hemnes representam eth 50% dera societat, non èm un collectiu, èm era mitat dera ciutadania.

E en politica, e en d'auit encastres, se non t'impliques, es decisions les prenen d'auit per tu. Era vision e era manèra de hèr politica des hemnes ei diferenta qu'era des òmes, e s'an de **complementar entà èster representatives e, sustot, efectives**.

Un desir

M'agradarie èster capabla, amassa damb es companhes e companhs, de **contribuir a generar era consciéncia entre era joenessa** d'Aran dera importància qu'a conservar **era nòsta lengua e era nòsta cultura**, qu'ei era arraïc dera nòsta identitat, qu'ath madeish temps ei tanben **integradora**, e qu'ei era unica garantia de mantier aquera **gestion dera proximitat** e dera **capacitat de decidir** sus eth nòste futur e eth nòste benèster.

Entrevista completa en Castellano

“Desarrollo territorial partiendo de la sostenibilidad ambiental, económica y humana”

Entrevista completa en Catalá

“Solucions als reptes com diversificació econòmica, la transició energètica, cultura i habitatge”

UA reclame un centre culturau ena Val d'Aran

Es govèrns d'Unitat d'Aran en Conselh Generau d'Aran e er Ajuntament de Vielha e Mijaran an hèt arribar ath departament de Cultura dera Generalitat de Catalunya ua **prepausa conjunta entà bastir un centre polivalent** que pogue acuelher tot tipe d'activitats culturals, hèires e congressi e que pogue esdevier tanben un **centre referent en matèria de lengua**.

Aguesta a estat ua reclamacion istorica qu'Unitat d'Aran a defenut ath long des darrères decades e der inici dera legislatura ençà, era maxima instiucion aranesa a metut de manifestè qu'era **Val d'Aran ei er unic, territòri de Catalunya que non compde damb un espaci a on poder amiar a tèrme activitat culturau** e balhar supòrt ara creacion e ath nombrós teishit associatiu culturau aranès, a despièch dera estreta vinculacion entre lengua e cultura que, en cas dera Val d'Aran, ei d'ua importància indiscutibla.

Eth bastiment d'un centre culturau en territòri ei ua **demana istorica dera Val d'Aran**, per aguest motiu, **er equip d'UA en Ajuntament de Vielha e Mijaran a metut a disposicion ua parcèlla d'equipament municipau** entà poder acuelher aguest equipament en Vielha, en actuaucion parcatge des militars, un centre que compdarie tanben damb parcatge entà non pèrder places d'aparcament en pòble.

Aguesta prumèra prepausa de centre culturau a estat concebuda coma un **espaci de dialòg e de trobada**, un lòc a on **dar cabuda ara cultura en totes es sues variants** e a on es **associacions e collectius poguen desvolopar es sòns projectes**. Ath delà, UA considèra qu'eth bastiment d'aguest equipament serie ua oportunitat entà poder **revertir era situacion d'infrainversion ena Val d'Aran per part dera Generalitat e que se trape en un -84%**.

Defensem nou acord de finançament per consolidar l'autogovern aranès

La consolidació de l'autogovern aranès és un dels eixos clau d'Unitat d'Aran per així poder impulsar polítiques que posin a les persones al centre de les actuacions. És per això que, durant la visita de la consellera d'Economia i Hisenda de la Generalitat, Natàlia Mas, a la Val d'Aran, la síndica d'Aran, Maria Vergés, va traslladar-li la necessitat imperiosa de **començar a treballar un nou acord de**

finançament que consolidi la capacitat d'autogovern de la màxima institució aranesa, ja que l'actual acord finalitza enguany.

El model de finançament determina els recursos que ha de rebre el Conselh Generau d'Aran per part de la Generalitat, per tant, comptar amb un **acord de finançament que reculli la capacitat d'autogovern de l'Aran i doti la màxima institució amb els recursos econòmics necessaris** és essencial per aconseguir el desenvolupament efectiu i la consolidació d'aquesta autonomia, que ha de servir per poder **impulsar accions enfocades en el benestar de la nostra ciutadania**.

En matèria econòmica, una de les màximes preocupacions de UA és **revertir l'actual situació d'infrainversió que la Val d'Aran ha acumulat durant els últims dotze anys i que, segons reflecteixen les dades del Departament d'Economia es troba en un -84%**. La síndica d'Aran va manifestar davant la consellera que és urgent posar solució a aquesta situació per poder fer front a les necessitats del territori com poden ser **la remodelació de l'Espitau Val d'Aran, el finançament de polítiques d'habitatge** o la construcció del centre cultural, afers en els quals el govern d'Unitat d'Aran al Conselh ja treballa amb els respectius departaments de la Generalitat.

Unitat d'Aran consigue el **compromiso** de la Generalitat de Catalunya para crear la **Mesa de la Vivienda de Aran**

La síndica de Aran, Maria Vergés, junto con el conseller de Governación, Amador Marqués se reunieron el pasado mes de febrero con el conseller de Territorio de la Generalitat, Juli Fernández, para plantearle la **necesidad que la Generalitat de Catalunya se implique en la grave problemática de falta de vivienda accesible en Aran**, dado que es la Generalitat quien tiene las competencias en este ámbito.

dotadas como es debido en este área para poder **desarrollar políticas** de impacto directo que ayuden a **mejorar el acceso a una vivienda digna y accesible** en Aran.

Este es un importante avance que, junto con la elaboración de un **Plan de Vivienda**, en la línea del Plan Sectorial de Vivienda de la Generalitat, **iniciado por el gobierno de UA en el Conselh**, permitirá desarrollar una diagnosis que facilite **impulsar las políticas y acciones** que ayuden a mejorar la actual situación, sin olvidar que, así y como marca el artículo 137 del Estatuto de Autonomía de Catalunya, la **competencia exclusiva en materia de vivienda corresponde a la Generalitat**.

En ese sentido se acordó crear la **Mesa de la Vivienda**, en la línea de trabajo comenzado con la **Agenda de la Movilidad Sostenible de Aran**, para trabajar conjuntamente, con la implicación de los ayuntamientos araneses, para **solucionar la falta de vivienda asequible** en nuestro territorio y abordar esta grave problemática.

Asimismo, el gobierno de Unitat d'Aran también reclamó al conseller la necesidad que el Conselh Generau d'Aran consiga, así y cómo mandata el artículo 60 de la Ley de Aran, más **competencias**

Nuevos espacios de sociabilización en Vielha

El equipo de gobierno de UA en el Ayuntamiento de Vielha e Mijaran **adecuará la calle Comets de Vielha para transformarla en una plaza**, con el objetivo de que se convierta en un **nuevo punto de encuentro y sociabilización** de la ciudadanía, con **zona de juegos** para los niños y niñas, un **área de descanso** con pérgola y un **escenario fijo para espectáculos culturales**.

En esta intervención está previsto **agrandar el espacio para peatonalizarlo**, reduciendo así el actual predominio de los vehículos. Se habilitará, por lo tanto, una zona de carga y descarga en los límites de las avenidas Maladeta y Garona. Además, **se mejorará la accesibilidad de personas con movilidad reducida**, eliminando desniveles y mejorando la calidad de los acabados y del mobiliario urbano existente.

Con esta actuación, Unitat d'Aran busca **crear un espacio común para los vecinos y vecinas** de la zona de la Solana, donde poder **realizar todo tipo de actividades sociales y de ocio** dirigidas a un público familiar.

Millora al pati de l'Escola Garona de Vielha

El govern d'Unitat d'Aran a l'Ajuntament de Vielha e Mijaran ha adjudicat el **projecte de millora del pati de l'Escola Garona de Vielha**, uns treballs molt necessaris perquè, degut al pas del temps, aquest equipament es trobava en un estat molt malmès.

Aquesta intervenció, que compta amb un **pressupost de gairebé 200.000 €**, contempla la millora del paviment del pati, la substitució del tancament perimetral per un nou reixat d'acer i una tanca de protecció, el marcatge i pintat de les pistes poliesportives i la col·locació del material esportiu necessari.

Però, a més a més, el projecte de millora suposarà també la **creació d'un camp de futbol 7 d'herba artificial**, un equipament molt demandat per la ciutadania i **que vindrà a complementar l'oferta esportiva i d'oci del municipi**.

hipopressius per ampliar l'oferta d'activitats dirigides de la instal·lació i millorar així el servei que s'ofereix als usuaris.

El Palai de Gèu obté les millors dades d'abonats dels darrers cinc anys

Després d'anys de treballs de millora i inversions, **Unitat d'Aran ha aconseguit que aquest equipament obtingui enguany les millors xifres d'abonats dels darrers cinc anys**, amb una mitjana de 897 usuaris i usuàries, xifres semblants a les de l'últim any abans de la pandèmia.

Per a millorar l'oferta de serveis, el govern d'UA a l'Ajuntament de Vielha e Mijaran ha ofert als tècnics esportius socorristes del Palai de Gèu **formacions en spinning i exercicis**

Estauvi deth 52% en consum annau d'electricitat deth municipi

ErAjuntament de Vielha e Mijaran a artenhutera **subvencion per valor de més d'un milion d'euròs** per part des **hons europèus Next Generation** entath renaument der enlumenat public de tot eth municipi.

Gràcies a d'aguesta subvencion, eth consistòri realitzarà era **substitucion de 2.494 punts de lum existenti enes tretze pòbles deth municipi**, en tot instalar un nau **enlumenat LED més eficient e intelligent**, damb tecnologia Smart Total e TIC. Aguesta mesura contra era contaminacion luminica, **garantirà un estauvi en consum annau d'electricitat deth municipi d'un 52%**.

Era subvencion s'emplace en marc deth Programa de Regeneracion e Rèpte Demografic deth Plan de Recuperacion, Transformacion e Resiliència deth Ministèri entara Transicion Ecologica e eth Rèpte Demografic.

UA adequa l'entrada i el Carrer Sant Francés a Vilamòs

El govern d'Unitat d'Aran a Vilamòs ha començat ja les **obres d'adequació de la vorera d'entrada al poble al Carrer dera Honada**, una obra molt necessària a causa de l'estat en què es trobava i que suposava un perill pels veïns i veïnes del poble. Amb aquestes obres **es canviarà el paviment per un de més resistent de granit** i, pensant en el futur, **s'instal·larà una canonada d'aigua més grossa** per donar un millor servei als veïns de la zona. També es té previst **instal·lar unes arquetes per la recollida d'aigua en dies de tempestes** i evitar així tolls d'aigua.

Així mateix, **en els dies vinents es licitaran les obres de pavimentació i condicionament del Carrer Sant Francés**, amb un import de 80.000 €, per arranjar l'accés a aquesta via i millorar també els serveis de desguàs, aigua de boca i el soterrament del cablejat de l'enlumenat públic, entre d'altres.

Vilamòs artenh ua subvencion entà renauir er enlumenat public

Unitat d'Aran en Ajuntament de Vilamòs a artenhut ua ajuda de **360.000 €** des hons Next Generation dera Union Europea entà **renauir er enlumenat public** deth municipi. Damb aguesta actuacion, damb era que se substituirà er actuaenlumenat per ues **bombetes de tecnologia LED** coma es de Era Bordeta, eth consistòri vò arténher **èster més eficients energeticament, amendir eth consum electric e era contaminacion luminica**.

UA dissenya un nou plan de vialitat y mobilitat en Les

El Ayuntamiento de Les elabora un **nou plan de vialitat y mobilitat**, un plan que contarà con un proceso de participaci3n ciudatana para escuchar las necesidades de los vecinos y vecinas. El objetivo de esta acci3n es **avanzar hacia un municipio m1s sostenible, c3modo y agradable por el que desplazarse**, poniendo en el centro los intereses de la ciudadan1a, **planificando el sentido de la circulaci3n del tr1fico y los espacios peatonales**, a la vez que se fomentan los espacios p1blicos y su conectividad.

L'Ajuntament de Les millora la Travessia de l'N-230 per reforçar la seguretat vial

El govern d'UA al consistori de Les ha aconseguit una subvenci3n del Servei Catal1 de Tr1nsit per valor de m1s de **80.000 € per millorar la seguretat a la Travessia (N-230)**. Entre les accions previstes, hi ha la instal·laci3 d'un **sem1for a un nou pas de vianants**, que substituir1 l'actual per adaptar-lo a les persones amb mobilitat redu1da, s'instal·lar1 tamb1 un **sistema d'enllumenat LED** d'energia solar que s'activar1 amb el moviment, es posaran **cartells en Braille** per les persones invidents i s'instal·lar1 enllumenat LED per donar visibilitat a tots els passos de vianants de la travessia.

Les se place laguens deth mapa termal catalan

Er equip de gov1rn d'UA en Ajuntament de Les organiz1c pendent eth mes de hereu1r es **prim1res jornades de treball dera Associaci3n Viles Termals de Catalunya ena Val d'Aran**, ues jornades qu'an servit ent1 **mercar es honaments d'ua collaboraci3n entre era associaci3n e era administraci3n francesa**, en tot plaçar **Les coma enclau des relacions deth termalisme en and1s territ3ris**.

Es T1rmes Era Baronia de Les son un element clau en teishit economic deth municipi e UA a arthenhut plaçar era Val d'Aran en generau, e Les en particular, laguens deth mapa termal catalan.

Entre es ah1rs tractadi pendent es jornades, se present1ren es resultats d'un estudi der Institut de l'Hospital del Mar en collaboraci3n damb era associaci3n, sus es **beneficis dera balneoter1pia ena Covid persistenta**. Un estudi que val3re f3rça positivament es resultats des tractaments termaus e es meliores des sint3mes d'aguesta patologia, atau coma es s3ns beneficis emocionaus.

A trau1s der admissi3n dera Associaci3n de Viles Termals de Catalunya ena European Historic Thermal Towns Association, **se place eth termalisme e es viles termaus araneses en mapa**, damb er objectiu de **potenciar aguest actiu coma revulsiu toristic e d'activitat economica**.

Ap3sta pera auf1rta culturau damb eth Cicle de Cin1ma Gaud1

Er equip d'Unitat d'Aran en Les a signat un ac3rd damb eth Cicle de Cin1ma Gaud1 ent1 **apropar era cultura cinematografica as vesins e vesies de Les**. Per miei d'aguest ac3rd **se projectar1n 2 films eth darr1r dimeg de cada mes enquia deseme** (ua entath public adult e un aute entath public infantil), damb ua entrada redusida damb un imp3rt de 2 €, qu'anar1n destinadi entara **Comissi3n de H1stes**, que collab3re damb aguest projecte.

Primer festival de arte mural para dinamizar el sector comercial en Boss3st

Buscando transformar la imagen de Boss3st y dinamizar su principal avenida comercial, los equipos de gobierno de Unitat d'Aran en el Conselh Generau d'Aran y en el Ayuntamiento municipal, con la colaboraci3n de la Asociaci3n de Comerciantes y Empresarios, organizaron a finales de enero el **Festival de arte mural "Eth Grau1r"**, que result3 ser un **1xito rotundo**.

Tras varias reuniones con los comerciantes del municipio, **UA ha dado respuesta a sus peticiones para impulsar el sector y transformar la principal v1a comercial del pueblo**, el paseo del Grau1r, dando vida a doce persianas que, por inactividad comercial, se han mantenido cerradas varios a1os, as1 como **la gran fachada del Hotel Garona**, todos ellos espacios visibles desde la N-230.

Grandes artistas internacionales han dejado su huella en este concepto de **museo a cielo abierto** para **dignificar estos espacios y transformar el aspecto de Boss3st** con una serie de pinturas que giran entorno a la tem1tica de los **animales y plantas aut3ctonas del Valle de Aran**. Adem1s, durante el fin de semana en el que se realizaron las pinturas, hubo actividades l1dicas y sociales abiertas a vecinos y visitantes.

Boss3st aprova un pressupost d'1,5 milions d'euros per a 2023

L'Ajuntament de Boss3st ha aprovat el **seu pressupost per a l'any de 2023, amb un import inicial d'1,5 milions**

d'euros, un increment de gaireb1 500.000 euros respecte dels comptes que habitualment aprova el consistori, que prov1 de la previsi3 d'**execuci3 de la segona fase de renovaci3 del centre hist3ric**, que compr1n els carrers d'**Arnan, Sant Cerat i Sant Joan Cris3stom**.

Aquesta actuaci3 s'ha endarrerit gaireb1 un any, ja que l'Ajuntament ha hagut de modificar el projecte per adaptar-lo a l'increment de preus aix1 com per garantir-ne un nou finançament, a trav1s del PUOSC i del pla d'inversions de la Diputaci3 de Lleida. L'equip de govern d'UA al consistori ha adjudicat tamb1 la **millora dels carrers de Sant Fabian, de Marra i travessa de Sorieus**, a m1s de l'1ltima fase de renovaci3 de l'enllumenat p1blic.

Amb aquestes obres, **el govern d'Unitat d'Aran a Boss3st espera completar substancialment la regeneraci3 integral de la trama urbana**, desenvolupada durant els 1ltims anys.

Bagergue melhorar1 er enlumenat public ent1 h1r-lo eficient energeticaments

Era EMD de Bagergue a licitat eth **renauiment der enlumenat public deth casc antic** deth p3ble, ç3 que permetar1 eth cambi de m1s de **60 punts de lum**, en tot substituir es actuaus bombetes de s3di per ues de **tecnologia LED**, que comportar1n ua **melhora ena efici1ncia energetica**, en tot amendir eth **consum e era contaminaci3n luminica**.

Aguesta actuaci3n, qu'ei finançada damb hons pr3pris dera EMD e damb ua subvenci3n deth PUOSC, permet ath gov1rn d'UA en Bagergue transitar ent1 un p3ble m1s **sostenible en consum energetic** e se some as **accions d'estaui energetic**, dej1 encetades damb er amortat dera lum exterior dera gl1isa de Sant F1lix e dera mitat des fanaus deth p3ble t1s 12 de miejanet.

Betren reforma la sala social tras d1cadas sin inversi3n

El gobierno de UA en la EMD de Betren ha invertido m1s de **30.000 € en la reforma integral de la sala social** del pueblo para garantizar una mejora considerable de este espacio tras **d1cadas sin inversiones destacadas**, aumentando la **calidad de los servicios b1sicos** para los distintos actos y reuniones que se puedan celebrar a lo largo del a1o y adaptando este equipamiento p1blico a las necesidades de **personas con movilidad reducida**. Mediante esta obra, se ha equipado el local con un **alumbrado LED** para garantizar el ahorro energ1tico, se ha arreglado el **suelo**, se ha

instalado un nuevo **lavabo adaptado** en la planta baja y uno en la primera planta y, para finalizar estos trabajos, solo falta colocar una **rampa de acceso** en la entrada.

Quin ei eth projècte d'UA entà Aran?

volem

**Potenciar era
atencion as
persones, que
seguisquen estant
en centre des
politiques**

Desvolopar tot eth
potenciau dera
nòsta sanitat e
atencion social

Acompanhant ara
nòsta joenessa entà
qu'age un present e
un futur digne

Trabalhar tà
arténher era igualtat
d'oportunitats entre
òmes e hemnes

**Un desenvolopament
territoriau
sostenible autan
ambientauments
coma social e
economicaments**

Impulsar projèctes
innovadors qu'ajuden
a diversificar era
economia

Gestionar es nòsti bòsqui
entà adaptar-mos ath
cambi climatic, reduir eth
risc d'incendis de sisau
generacion e potenciar es
energies renovables

Transitar entà un
torsime sostenible

Retier eth talent joen que
marche e non torne

Cercar solucions ara
problematica der accès
ara viuenda

**Consolidar er
autogovèrn
d'Aran**

Conservar era
nòsta lengua e
cultura

Gestionar e
decidir sus
aquèrò que mos
afècte

Garantir era qualitat
de vida dera
ciutadania

